

REGISTERBLAD

Namn:

Datum:

Område av riksintresse för naturvård i Gävleborgs län

Områdesnummer: Nr X 31

Områdesnamn: Hassela finnmark

Kommun: Nordanstigs kommun

Kartblad: 17G SV

Area: 500 ha

Naturgeografisk region: 30 Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100 m

Riksvärde

Våtmarkskomplex	Sumpskog	Flora
Kärrkomplex	Mosse av nordlig typ	Fauna
	Mad vid vattendrag	
	Soligent kärr	
	Topogent kärr	

Värdeomdöme: Från att ha varit Hasselas största by har den gamla finnbosättningen Korpåsen helt avfolkats under 1900-talet. Rörligt markvatten och synnerligen goda näringsbetingelser utgör grunden för en ovanligt rik vegetation med många förr vanliga men i dag sällsynta ängsväxter. Korpåsen är föremål för reservatbildning. Skötseln av reservatet avses inriktas på att genom återupptagen hävd bevara det gamla slätterlandskapet och gynna den värdefulla vegetationen. Flottåns källflöden är ett våtmarksområde med värdet av våtmarkskomplex, sumpskog, mosse av nordlig typ, mad vid vattendrag och soligent kärr. Området hyser en rik flora och fauna. Kvarnmyrorna är ett våtmarksområde med värdet av våtmarkskomplex och soligent kärr. Gässmyran är ett värdefullt kärrkomplex med topogent kärr och mosse av nordlig typ. Området har stora fågelskyddsvärden.

Huvudkriterier: A. Finnbosättning från 1700-talet med välbevarade lämningar efter ängsbruk och andra odlingsformer.

B

C. Den tidigare markanvändningen har skapat livsnödvändiga biotoper för flera akut hotade arter

D. Mosaikartade skogs- och odlingsmarker med mycket rik flora på grund av bl a gynnsamma fuktighets- och näringsbetingelser

Stödskriterier: Storlek, representativitet, mångformighet, naturlighet, raritet, funktion, sårbarhet

Förutsättningar för bevarande: Reservatbildning inom Korpåsen är initierad.

Landskapsvårdande åtgärder planeras. Skogsplantering eller markavvattningsföretag skulle vara förödande för vegetation och landskapsbild vid Korpåsen. Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner kan skada naturvärdena.

Säkerställande: 1986 Klass I i länsstyrelsens naturvårdsprogram. Naturreservatbildning initierad område av riksintresse för kulturminnesvård nr: K 108

Områdets huvuddrag: Byn Korpåsen i nordligaste Hälsingland etablerades som en finnbosättning på 1700-talet. Den växte under 1800-talet fram till den största byn i Hassela socken. Som mest fanns 24 gårdar och en befolkning på 170 personer. Jordbruket baserades på djurhållning och ången utgjorde det dominerande ägoslaget.

Under 1940- och 50-talet avfolkades byn i snabb takt och 1965 lämnade de sista byinnevävarna Korpåsen. De flesta gårdarna är idag rivna, men fortfarande används fem som fritidsbostäder. Ett visst jordbruk förekommer idag vid Lamsås och Laxbo.

Byn avgränsades förr mot skogen av en gemensam gårdsgård och innanför den utnyttjades så gott som all mark för slätter. Utöver slätterången förekom här smärre odlingar samt så kallade svalar. Bruket av de senare utgjorde ett cirkulationsbruk med växelvis odling av vall, havre och korn. Mellan de små stenrensade svalarna bedrevs hackslätter med lie.

Det småskaliga jordbruket och de lokalt mycket varierande förhållandena i lutning, blockighet, översilning etc har gjort att området idag är en mosaik av igenväxande slätterängar av lundkaraktär, åkertegar och kärr.

Det forna ängsbruket och områdets speciella markförhållanden har skapat en särdeles rik ängs- och lundflora. Särskilt intressant är förekomsten av tillbakaträngda ängsväxter som fältgentiana, smörbollor, låsbräken och brudsporre. Området uppvisar även i övrigt en rik flora med rika förekomster av vårärt, liljekonvalj, tvåblad, kransrams och blåsippan.

Intressanta rikkärr och källkärr förekommer också i områdets södra del. Särskilt skyddsvärd flora hyser Lamsåstjärnarna. Här förekommer bl a kung Karls spira, odonvide, gräsull, trindstarr och rariteten myrstarr.

Flottåns källflöden är ett våtmarksområde med värdet av våtmarkskomplex, sumpskog, mosse av nordlig typ, mad vid vattendrag och soligent kärr. Området hyser en rik flora och fauna.

Kvarnmyrorna är ett våtmarksområde med värdet av våtmarkskomplex och soligent kärr.

Gässmyran är ett värdefullt kärrkomplex med topogent kärr och mosse av nordlig typ. Området har stora fågelskyddsvärden.

Korpåsen är idag stadd i snabb igenväxning. De forna ängsmarkerna har redan till stor del övergått till lövlundar och flera av de förr vanliga ängsväxterna är idag på väg att försvinna.

Områdets intressanta flora och tidigare markanvändning gör det särskilt angeläget att restaurera åtminstone delar av området.

Anmärkningar: VMI-ID: 17G0G02, 17G0H01--02 (Msp) och 16G9G03, 17G0F03

Referenser: Manners, M. 1985: Korpåsen - flora och markanvändning. Länsstyrelsen i Gävleborgs län, naturvårdsenheten 1985:1
Naturvårdsverket 1994, Myrskyddsplan för Sverige.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län. Våtmarksinventering i Gävleborgs län.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 1997. Värdefull natur i Gävleborg, naturvårdsprogram. Rapport 1997:12.